

میلعا وه

ن افر عبتکم رد ناسنا ی اهدادعتسا تیلعف
ر بناسنا ماقم یرتربو وی گدنز زا فده نیبیت
هکلام

اللهتمحر ت جهب اللهتیا تیصخش هرابرد بهباصم
مود تمسق ،هیدع

تاناید

ی نار هط ی نیسد ن سحمدحم دیسد جاد اللهتیا
هر سداللهس دق

میجر لا ناطیشلا نم لله اب ذوعاً
 میجر لا ن محرّلا الله مسب
 دمّم مساقای با انیبذ و اندیس ی اء الله ی لصد و
 نیر هاطلا نیبیطلا هلا ی اء و
 نیعمجاً مهئادعاً ی اء قنعلا و
 دمّملا و دمّمی اء ل صد ممهلا

ملاوع هب داشرا ی عدم ی فلتخم بتاکم دنتسه ی بوبر

[حرطم] اقفر هک ی لاؤس هتشذگ سلجم رد
 ی بلاطم ،همدقم ناونع هب هدنب و دندوب هدرک
 قرف هک دوب نیا ،ل اؤس .مدرک ضرع ناشتمدخ
 زا؟ [تسیچ] بتاکم ریاس و نافر ع بتکم نیب
 و تفرعم هب ل اصیا و لوصو ی عدم هک ی بتاکم
 ملاوع هب داشرا و یریکتسد ،تیاده [ی عدم]
 هب ل احب ات هک ؛ [بتاکم ریاس ات] دنتسه ی بوبر
 ار دوخ و دناهدش رهاظ فلتخم ی اهتروص
 و علاولها تروصب ی هاگ .دناهدرک حرطم
 هب روطنیمه و ،نطابلها ی اهتروص هب ی هاگ
 رد هکلب ناریا رد اهنتهذ لاعف هک ی لاکشا
 ی اهروشک رد اصوصخم ،رگید ی اهروشک
 ؛دناهدرک ادیپروهظ بتاکم و اههورگنیا ،ی برغ
 و سفدت کرد ،اهناضرع ل باق باطم و اعدا و
 ی سانشدوخ و دیحوت ی وسه بن اسنا باق و ریمض
 اب داضت و هضراعم مدعو ،تسا ی سانشن اهجو

الْحِذِّ وَاللِّمِّ وَاهْوَرِگَ رِيَّاسِ [است].

این پرسشی بود که دوستان کردند و در این زمینه از مکتب مرحوم قاضی و اختلاف ایشان با سایر مکاتب و افراد و اشخاصی که یا با ایشان در ارتباط بودند یا به‌طور کلی بعداً ظاهر شدند، صحبت [میان آمد]. و همین‌طور [راجع به] افرادی که در زمان مرحوم قاضی حضور داشتند و چه‌بسا آنها هم دارای شاگردان و حال و احوالی بودند و طبعاً با مرام و مبانی ایشان در اختلاف بودند [مطالبی مطرح شد].

**بِتَكْمِ اَلْسَلْسِرِ سِدِّ، نَادِمِهِ لِقَنِ يَسْحَلَامِ
رِيَّاسِ اِبْتِوَافَتِي اِرَادِ وَ زَرَابِي نَافِرِعِ
تَسَا بِتَاكِمِ**

به‌ک منک ضرع دياب هدنب هَيضَةُ نِيَا هِبَعِ جَارِ
رياس اب] ي لک روطه بنافر ع بتکم نيب فلاتخا
ی و هام توافقت، ی و نعم ی ریگتسد ی عدم بتاکم
رد شرهاظ ی لیخ و زراب قیداصم زا و [،تسا
بتسا هیلع الله بن اوضر ی ضاق موحر م، ریخا نرق
رد ی ضاق موحر م دُوخ هک تسا ص خشم هتبا
بتکم نیا ص خاشد در ف هب، بتکم نیا هلسلس
دنوخاً موحر م نامه هک دنوشی م بستتم
درفن او نعه بار ناشیا و، دوب ی نادمه ی لقنیسحلام
دوخ و . دننکی م حرطم هلسم نیا رادومذ و زراب
ن اوضر [ی نار هط هملاع] دلاو موحر م زامه هدنب
م. ماهدینش دنوخاً موحر م هب عجار ی لئاسمه هیلع الله
،دنوخاً موحر م هراطاخ، دلاو موحر م رظن رد

---

¹ نایدا؛ «هَلْحِذِّ» و «تَلِّمِ» عجم: لِحِذِّ و لَلِّمِ
(ق قحم). باهه قرف و

نيسحت هب ار ناسنا و دوبي اهبجعم رايسد ه رطاخ
ع جاري فيرعتن اشيا زا مديد مكنم . بتخيگنای مر ب
و تارطاخن ايد و فيرعتن آ دننامه ب ، صخش هب
دنوخاً مو حرم زا هك يريباعت و تلامج
هشيمه ار ناشيا و ؛ دندرکي م ي نادمه ي لقنيسحلام
هدنب ي تـد . دندرکي م دادملق رانگريثأت س فذ ي اراد
: دندومرف هك مدنيش ناشيا زا هبترم كي

و دوبي فجن رد هك ي مق ي لع خيش اقا مو حرم
تافتلا و هجوت دروم و دهاز و دباع رايسد درف
و رادرک رد و دوبي فجن ي املاء و ناگرزب
صخش لاضف و املاء [رياسد] هب تبسن شراتفرد
س فذ كي صخش نيا هب ، دوبي يزربم رايسد
نيا ار وا و ! س فذ كي ؛ دوبي هدروخ دنوخاً مو حرم
زا ي رايسد هب تبسن هك دوبي هدرک وروريز نينچ
اديق وقت ، رادرک و راتفرد و تلامح رظنزا ، دارفا
زربم درف ي لقنيسحلام دنوخاً مو حرم . دوبي هدرک
اقا مو حرم درگاش ناشيا هچرگ ؛ تساهلئسم نيا
اللهياً مو حرم هك هدوب ي رتشوش ي لع ديسد
ي سرک هام شش ، ي راصنا خيش زا دعب ي رتشوش
نينچ ي نعي¹ . دريگي م هدهع هب ار خيش س يردت
ل و غشم خيش مو حرم ي اجابه هك هدوب ي تبصخش
ي روطه ب ، دوشي م خيش ثحابم رارمتسا و همادا
نيا دراد خيش دواخن اک دنکي م ناعذا دارفا هك
ي قافتا چيه و دنکي م حرطم ار ثحابم و لناسم
تسا هدا تفيند

دسيدي نادمه ي لقنيسحلام دنوخاً

---

¹ 13 ص ، ي نيع و ي ملاء ديحوت .

دومذت یبیرتی نافر ع درگاشد

(یلقنیسحلام دنوذاً موحرم) ناشیا زا دعب و دمحا دیس اقا موحرم ،بتکم نیا زراب درف دنکیم لقت هک یروطناً هچرگ ؛هدوب ییلابرک¹؛تسا هتشاد درگاشد دصید دودد دنوذاً موحرم اب هک رگید یهاج و ناریا رد هچ ،قار ع رد هچ اهنا زا یرایسب و ،دناهتشاد هبتاکم ناشیا هلیسوهب یّتد و هدوب یبلق طابترنا ناشطابترنا نادرگاشد] اهنا نایم زا یلو .هدوبندهاسر و هبتاکم ازیم جاحد موحرم لاثما [دنتشاد دوجو یزرّیم راوگرزب درم رایسب هک یزیربتی کلم یاقا داوج جاحد موحرم ،دنتسه رادمان یایلوا و افرع زا و [تسا] یدرم اعقاو [هک] یبوّبد ديعسدّمحم دیس قلاخا و راتفر زا نمشد هچ و تسود هچ ،همه هک موحرم و ،دندرکیم نایب ار یلئاسم هچ ناشیا نادمه راهب رد ناشیا ربقة هک یراهب دّمحم خیش همه و هدش لقت یلئاسم ناشیا تامارک زا و تسا .دنراد فارعا هلیسم نیا هب

تمرح ظفد هب ی نارهط هملع رکذت

نادرگاشد نیرتزراب زا ،یراهب اللهتیا

ی نادمه یلقنیسحلام

[ی نارهط هملع] دلاو موحرم ابام هبترم کی ن اوضر یراهب موحرم رهطم دقرم ترایز یارب ناشیا و میدوب هتفر [نادمه] راهب هب هیلع الله ،رگید یاملع زا یکی ربقیور هک دندرک دهاشم کی ،هدش هتخاس ییانب کی ،کیدزن هلیصاف رد قاطا نیا زونه قومن آ یلو ،هدش هتخاس ی نابیاس

¹ 17. ص ،ی نیعو یملع دیحوت .

خیشد موحرم هُربقم یارب هکی لعفتِ تیعضو نیا و
دوب ی نابیاس کی طقف؛ دوبن، تسه ی راهب دمحم
و دوب اجنأ رد مه ربق کی بخ و دنتسشنی م و
دنتفگ ناشیا. تشاد ی میرد کی

نابیاس نیریاس یارب رگید هک تسین هتسیاشد، تسا نفد ی راهب موحرم هکی یاجرد
دشاب صخاشد ناسر بقن ایمرد ماقم نیا دیاب؛ دنتک تسرد ی یاند و

یاملع اب ی راهب دمحم خیشد توافد مواذ ای وقت هبترم زا رتلااب، رگید دوب ی حلاطصا

تسا ی قیقد و قیمع یانعم، انعم نیا بخ
ملاء؛ دوبن هک ملاء طقف ی راهب دمحم خیشد موحرم
؛ دنتسه ی یاملع ی رهش ره رد. دوشی م ادیپ دایز
مه ی تکاز ناب و اوقت لها و جلاص دارفا اسبهچ
ی رگید هئسم ی راهب موحرم هئسم ی لو، دنتسه
ملاء و فراغتم ملاء هبترم زا جراخ، دوب
ی بلاطم و لئسم نآ، تهج نیمه هب ی حلاطصا
، دنتکی م لقد، موحرم نیا دقرم زا هدیدع دارفا هک
ترایز هب هکی یاهنأ هچ؛ تسا هلاءاشام ی لا
نادمه راهب لها هکی یاهنأ هچ و، دندمآی م ناشیا
رگید ی اهاج و هیقبرد [تامارک] نیا ارچ. دندوب
!؟ تسین

و همئا لابقرد بدا تیاعر هب دیاب تشاد تقد رتشیب ی هلا ی ایلوا

ام و دراد لّمات ی اج هئسم نیا، ل احل کی لع
دیاب. مینک هجوت رتشیب بلاطم نیا هب تبسند دیاب
، نامراد رک رد و میباید دوخ هب ی ردق کی
[نام] ی عامتجال ناسم، نامیاهت بحص، نامراتفر
، میراد ل اغتشان آ هب ایند نیا رد هکی ی روما و
رد هشیمه ار نیز اوم. مینکنش و مارفار نیز اوم
میر و ابید رظن

، ناشدوخ ی آفوت م یارب هکی ی دارفا دنتسه ن لا

ی م متسید و مهد ، موس ، مود ل اسد : دنریگی م ل اسد
 نیا !؟ چ ی نعید اهراک نیا !؟ چ ی نعید . دنریگ
 ص خشد ک یض ر فر ب ل ا ا د !؟ در اد ی لیلد ه چ ه لئسم
 ل و ط ر د ، ت ا و ن س د ن ی ا ل و ط ر د ب د ؛ ه د و ب ی م ل ا ع
 ت ش گ ن ا ف و ت م ن آ ه ک د ن د م آ م ل ا ع ه م ه ن ی ا ، ه ن م ز ا ن ی ا
 . د ی آ ی م ن ب ا س د ه ب م ه ا ه ن آ ن خ ا ن ؛ د و ش ی م ن م ه ا ه ن آ
 ی م ن د ر گ ل ا س د ، ل ا س د ر ه د ی ف م خ ی ش ی ا ر ب ا م ش ا ر چ
 ل ا س د ر ه ی ن ا ث و ل و ا د ی ه ش ی ا ر ب ا م ا ر چ ؟ د ی ر ی گ
 ر ه ی ل د ه م ل ا ع ی ا ر ب ا م ا ر چ ؟ م ی ر ی گ ی م ن د ر گ ل ا س د
 ، ن ا گ ر ز ب ن ی ا ه ک ن ی ا ا ب ؟ م ی ر ی گ ی م ن [د ر گ ل ا س د] ل ا س د
 ی ر ا ص ن ا خ ی ش . د ن ت ش ا د ن د ن ن ا م ه ک د ن د و ب ی ن ا گ ر ز ب
 د ه ت ج م ن م ر گ ی د ، ل و ا د ی ه ش ز ا د ع ب : د ی ا م ر ف ی م
 .» . م د ی د ن ی ق ل ط م

شما ببینید شیخ انصاری بیاید و از شهید اول
 این طور یاد کند که: «من مجتهد مطلق بعد از
 شهید اول [ندیدم].» در حالی که چه بزرگانی بعد
 از شهید بودند؛ چون شهید تقریباً حدود هفتصد
 سال پیش بوده دیگر. شیخ صد سال پیش بوده؛
 [فاصله زمانی شهید اول] تا زمان شیخ حدود
 ششصد سال بوده. چرا ما نمی آیم برای اینها هر
 سال سالگرد بگیریم؟ اما یکی از خانواده ما، یک
 نفر از افرادی که حالا نسبتاً معروف است فوت
 می کند، باید هر سال سالگرد گرفت؛ باید فامیل
 را دعوت کرد؛ اشخاص را دعوت کرد! خوب
 برای چه؟! روی چه حسابی؟! و بعد انسان این
 همه هزینه کند، عکس چاپ کند، این طرف
 آن طرف [منتشر کند]! بابا استخوانش هم پوسیده
 شد رفت! خاک شد، خاکستر شد!

ه ب ا ف ر ع ن ی ا و ا ی ل و ا ن ی ا ه ک ت س ا ی ل ئ ا س م ا ه ن ی ا

دوب حرطم یرگید لئاسم [هکلب]؛ دندوبن شلابند
 ثحب هلسلس رد ام، دهدب قیفوت دنوادخ رگا هتبا
 هب یردق کیدیا شد و میراد هنیمز نیارد هکی یاه
 زرابو نشور قیداصم و دراوم هب، دماجنیل و ط
 یاهقفا و راکفا و اهب تکم نید زیمت یارب
 دندادبن اتسود و اقرات، میز ادپی م دارفا ی تفرعم
 عبنم و برشم ود نید، رکفز رط ود نید قرف هک
 ود نید، هقیلس ود نید، روحم ود نید، همشچرسد و
 ؛تسا عامسلا و ضرلا نید قرف، هبترم و لاح
 راکفا نیازام و بتسا قرشما و برغما نید
 بتوافتم یاهقفا و نوگانوگ یاههقیلس و فاتخم
 دقتعم ییانم و رکفت هچ هب دیاب، می ملع و ی حور
 ؟میشاب

نیرت عما جزا ییلابرک دمحا دیس الله تیآ دوبی نادمه یلقنیسحلام نادرگاشد

، می نادمه یلقنیسحلام دنو خا موحرم بتکم رد
 دوب زراب درفن او ذعهب ییلابرک دمحا دیس موحرم
 دیا شد بذن کیلو؛ منکی م روست روطنیا هدنب و
 نامگ] هک دشاب معلطام مدع زا دیا شد. منک هابتشا
 زا ییلابرک دمحا دیس موحرم تیعماج [منکی م
 ی نادمه یلقنیسحلام دنو خا موحرم هذملات ریاس
 رگید هک می ملع رظنه طقت زا و هدوب رتشید
 درادن ثحب یاجلاصا

همدمم رد [ی نار هط هملاع] ام دلاو موحرم
 :هک [دناه تشاگن] «ی نیع و می ملع دیحوت» بباتک
 ی قتمم از ریم موحرم، مود ی از ریم نامز رد»
 [ی نار هط هملاع] ناشیا زا هدنب هک - ی زاریش
 ی او ه ی زاریش ی قتمم از ریم موحرم هک مدینش
 دیس موحرم هب ار دوخت اطایتحا - تشادن سفند

تَعَجْرَمِی نَعِدِ¹ «.دادی م عاجرا ییلا برک دمحا
 ی دارفا دوجو اب، ی قَتَمَحَم از ریم مو حرم زا دعب
 دارفا ریاسو ی دزیم مظاکتَمَحَم دیس اقا مو حرم لثم
 لقتنم [ی یلا برک] دمحا دَیس مو حرم هب، ن اگرزب و
 هطبار] رد و! دوب ی تَیصخش نینچ ی نعی؛ دشمی
 دننکی م لقذ ی ملاءِ ثحابم [رد ناشیا ی گژیو اب
 ثحابم، هدادی م سردن حصرد ناشیا هک ی تقو
 راده شیر و مکحم و حَقنم ترو صهب نانچ
 راضدِ باجعا و تَهْدِ دروم هک هدشمی ی بایزرا
 زا دندوب ی لَحَفْ اهنا م ادکره هک دوب ی نیبطاخم و
 بلاضْف و املاءِ ل و حَفْ

رب ی ضاق الله تیا ی دوجو هعد و تیعماج
تشاد حجرتی یلا برک دمحا دیس الله تیا
 مو حرم، دمحا دَیس مو حرم زَرَبم درگاشد بخ
 می روست هذب هک ی روطنا هتبلأ؛ هدوب ی ضاق
 و ی دوجو هعد و ی ضاق مو حرم³ ع لَضتْ نأ، منک
 حجرت م ه ناشیا داتسا رب دیاشد، ناشیا هطاحا
 مو حرم هک دما مدای هب هئسم نیا ن لآ و به تشاد
 ام دلاو ن افرع داتسا، هیلع الله ن او ضر دادح
 هب: دندومرفی م، هیلع الله تمحر [ی نار هط هملأع]
 نیا⁴ «.تسا هدماین ی سک ی ضاق مو حرم تیعماج
 ن لآ هک ام تبحص ی ار ب دما بیغ زا ی دهاشد م

1. 25 ص، ی نیعو ی ملاءِ دیحوت .

2 ن ادنمشناد و ن اگرزب؛ «لَحَفْ» ع مج: ل و حَفْ
 (ق قحم). به تسجرب

3 قیمع طلست و ل ماک ی ریگارف: ع لَضتْ

(ق قحم). ی ملاءِ ای ی بلطم هرابرد

4. 176 ص، درجم حور .

م‌دش هتکذ نیا یمّجوتم

رایسب در فکی ی ضاق م‌و حرم ، ل‌احل کی ل‌ع
رد ن‌اشیا هک دنتفگی م‌. دود یریر حذ و م‌لاء ، ع‌ما ج
، برع ر‌اعشا رب ع‌لضت ر‌ظن ز ا ، برع ت‌اییدا
ن‌اشیا . تشاد ح‌یجرت برع ی ابدا د‌وخ رب ی ت‌د
ی سگ و دورسی م‌ ی برع ر‌عش ، دورسی م‌ ر‌عش
برع ، ر‌عش نیا ه‌دنیارس هک دادی مذ ص‌یخشت
و ی ه‌قفی ن‌ابم ر‌ظنه طقذ ز ا و ! برع ر‌یغ ایتسا
فورع م‌هنیا و ف‌جذ رد ن‌اشیا بذ هک م‌هنیا
2. دود

ث‌حب بلاطم ه‌مدقم

ه‌تخادرپ ن‌آ ه‌ب ل‌وا دیاب هک ی ساسا ه‌تکذ ن‌آ
ص‌خشم بلاطم] دعب ات دتفیب اج‌لاماکن آ و دوشب
ل‌بق س‌لجم رد هکی ر‌وطن م‌مه [تسا نیا دوش
ص‌یخشت ار ص‌لاذ دیاب ادتبا ن‌اسنا ، مدرک ضرع
ه‌ب و دسانشب بوخ و دهدب زیمت ار ه‌رسد و دهدب
دناوتب دعب ات ، دنکب ادیب علاطا ش‌بناوج و ایاوز
ف‌ر‌ع‌ت‌ق‌ح‌ط‌ا‌ف‌ر‌ع‌ا‌ . دمهب ار ه‌رسان و ص‌لاخان
ی م‌اجنیم‌هر د **«ه‌ل‌ها ف‌ر‌ع‌ت‌ل‌ط‌اب‌لا‌ف‌ر‌ع‌ا‌ ، ه‌ل‌ها
دنکب ادیب ق‌اصم دناوت**

دوجو کش ن‌آ ه‌ب تبسند و تسا م‌لسم ه‌چن‌آ
، منکی م‌ضرع هک ی بلاطم [هک تسا نیا] ، دراند
؛ تسا ه‌لئسم ی‌ناهرب و ی‌اهشیر ی‌نابم ه‌مه

1 ؛ ق‌یقد و تس‌دربز رایسب دنمشناد : ر‌یرحذ
(ق‌ق‌حم) . ن‌ادراک و ره‌ام

2. 27 ص ، ن‌اباترهم .

3 ی‌ردق اب ، 136 ص ، 1 ج ، ف‌ئارطلا .

یروطنامه ٔتبا . دود دهاوخذ اعدا کی فرص
 ،تاثحابم و بلاطم هنوگن یا رد ،مدرک ضرع هک
 دراد هک دندرک مظللم ناتسود و اقر هک اجره
 نامهر د ،دوشی م روع مهبم [روطه] ی بلطم زا
 هدند رظن هبتاقوا ی هاگ نوچ ؛دندوب رکذت اج
 تبسذ ٔتبا . موشی م در و هدش نشور هئسم کی
 رد ی لو ،منک ضرع مناوتی من ار زورما هب
 ؛دوشب رتقیقد ی ردق دیاشل ناسم ،رگید ی اهزور
 رگا . دورن ولج هتخین ،بلاطم هک تسارتهب اذل
 ی ارب ادعبتسا نکم هک دسری م رظن هب ی لاؤس
 ن لا نیمه بذ ،دیاید شپین اگدنناوخذ و ناگدننپ
 ،دوشب هداد ن لا نیمه م شخساپ و دوش حرطم
 .دشاب رتن اور هئسم هکنیا ات

؟تسیچ ی گدنز زا فده :هئسم حرط

تقلذ ساسا و لصا» هک تسا نیا هئسم
 هچ ی اربام .تسام تبحص ،نیا «؟تسیچ ی ارب
 لاس تصش میاهدمآ ایآ ؟میاهدمآ ایند نیا هب
 روطنیمه م غلا ،بذ ؟میورب دعب و مینارنگب
 ی م لاس یسد ،لاس تصش ،دیآی م !رگید تسا
 ی نعید .تسا روطنیمه م واگ .دوری م ،دنارنگ
 لئسم هب ن تخادرپ ی ارب طقف ایند نیا رد ام ندما
 هب ندیسر و ندیباوخذ و ندروخ هک ،ی گدنز
 هچ ،بذ ؟تسا ن تفر م دعب و تاذل و تاغتمت
 نیا رب ی اهجیتت هچ ؟دوشی م لصادنیا رب ی رمث
 ی م بترتم ی اهجیتت هچ اعقاو ؟دوشی م بترتم
 ؟دوش

ام طیحم نیا زا چراخ هک ی دارفا هب نم
 هب میسری م دعب ات ،منکی م ی اهر اشا کی ،دنتسه
 ناشیا اب [ام و] دنتسه اجنیمه رد هک ی دارفا

جراخرد هکی دارفا . میراد راک و رس و طابترا
 دهاشم و دینیبب اهنا ت ل ا د ر د رگا امش ، دنتسه
 می دندب حبص ص خشد هک ماهدید هدندب ، بذب ، دینکب
 دوری م ، شاهرا د ا ر د ، ش راک رس دوری م ، دوش
 می ماجنا ار ی لئاسم و اهراک ، [ش بسک ل حم] ر د
 و داد ، تسای اهلماعم ، تسای ق ت ف و ق ت ر : دهد
 دینک ضرف ؛ دهدب ماجنا دیاب ار ی راک ، تسای دتس
 دعب و دزادری م لئاسم نیا هب هس و ود ت عاسد ات
 ی راهان کید ، ل ز نم دیای م و دنکی م اضما ار رتفد
 دینک ضرف و دیای م نوری م هر صد و دروخی م
 نیا ر د ی مدق کید هداوناخ اب ای اهنت ش دوخ هک
 نیمه زا ی کید رانک مه دعب و دنزی م اهن بابایخ
 می [می یافصد کید و دنیشنی می یادک ی اهن زاغم
 اجنا ر د ل ا د و دنزی می یگ کید مه دعب و [دندک
 می در مه دعب و دنرادن ای دنراد ی تا قلام مه اب
 دنوش .

، اهنا فده و ی گدنز هبی هلا ی ایلوا هاگد

دراد توافتا لاما ک مدرم همه اب

نیمه زا ی کید ر د مدوب هتفر تقو کید هدندب
 رانک کید ؛ مدزی م مدق ن بابایخ ر د متشاد ، اهر هشد
 می ؛ منیشنت عاسد کید مه اوخی م : متفگ و متسشد
 مورب ، اهنیا ر د مورب ، منک اشامت [ار مدرم] مه اوخ
 « . منک ریس ن اشرا کفا ر د ، منک ریس اهنیا ل ا د ر د
 ، [دندوب] ات هس و د ، دندوب ام اب هک مه ی یاقفر ن آ
 ای میبای م مینزی م مدق ای مه ام ، بذب دنتفگ مه اهنا
 ن م : متفگ . دندرک راکه چن اش دوخ ر گید منادی مند

¹ ی گدیسر ؛ اهراک ن دوشگ و ن تسب : ق ت ف و ق ت ر

(ق قحم) . روما هب ن دادن ا ماسد و

«منک ماگزار اهنیا و منیشنبری رانک کیم هاوخی م
رفتیم در حال و هوای اینها، در
صحبتهایشان، در نگاههایشان، در مسئله و آن
برداشتشان از زندگی. خیلی مطالب در آن یک
ساعت به دستم آمد؛ خیلی مسائل به دستم آمد؛
خیلی قضایا برایم از ابهام درآمد. با خودم و
وضعیت خودم مقایسه می‌کردم، با آموزه‌هایی که
به ما یاد داده بودند مقایسه می‌کردم، با آنچه را
از اولیای دین و ائمه علیهم‌السلام شنیده بودیم، از
بزرگان و اولیای الهی دیده بودیم، مقایسه
می‌کردم. [بنده] حالات آنها را [دیده‌ام]. خب،
بالآخره بنده تقریباً حدودِ چهل سال با یکی از
اولیای قطعی و مسلم الهی زندگی کردم؛ [در]
نشست و برخاستشان، بیماری‌شان، صحتشان،
سفرشان، حضرشان، فراز و نشیب زندگی‌شان،
اهتمام به اوقاتشان، اهتمام به بیداری‌شان، اهتمام
به کارهایشان، اهتمام به امورشان، ظنین [بودن]
به وقتشان، با آنها بوده‌ام دیگر؛ با آنها بوده‌ام، و
دیگران را هم دیده‌ایم، افراد دیگری را هم
مشاهده کرده‌ایم.

زای خرب فیخس یاهی شوخلد و فادها

ی رهاظ مواء ناملء

مدوبی سلجم کیر دنم، تقوکی دیایم مدای
تاعامج همئا زاسلجم نیادارفا زای رایسب هک
میوگب رتشیب، بذب؛ اجک میوگی مذ لاد؛ دندوب
دذ نامه هب لاد؛ دوشی م ادیپ لکشم یردق
رتهد دنارنگب ماهبا هب ناسنا! میوگن [حضاو]
ندناسر مهم؛ تسارنتتدار مه ش لایذ، تسا
تسا بلطم.

هک ام . دندرکی م شخپ ی لایرس کی ع قوم ن آ
 م ه تامعدنیا زا لله محلا ؛ میرادن نویزیولت
 ی نپاژ ن ز کی ه ب طوبرم [لایرس ! میتسه مورحم
 ی م ی راک ن اشد جسم رد [معمج هماً ن آ] . دوب
 ی م ی تبحص [لاثم] ؛ دنتشاد ی تیلعف و دندرک
 تبحص [س لجم ن آ رد] . دنتفری م ی ربنم ، دندرک
 شیر ن آ اب معمج هماً زا ر فذ دنچ هک دوب نیا رد
 لایرس نیا هک ی یاهبش رد « « : دندومرف دیفس
 دارفا ه ب و ، میوری م لزنم ه ب [رتدوز] ام ، تسه
 بشما ! [دیتسه] ص خرم بشما : میوگی م ه
 « ! دیسرب اجنآ ه ب و دینکب ه دافتسا و دیورب

اج ه لئسم میارب ، مدینشی م ار اهنا هک ی تقو ن م
 ی مذ ! هچ ی نعید اهفر ح نیا مدیمهفی مذ ؛ داتفای مذ
 لئاسم نیا هک منک کرد متسناوتی مذ و مدیمهف
 ای میتسه ی داعریغ ام ای رخآ « : متفگ ! هچ ی نعید
 « ! ؟ تسیچ ه یضه ... ه کنیا

هک ی سلجم کی رد مدوب هتفر ن م بشد کی ای
 ات مزارنگب ماهبا ه ب م ه ار نیا زاب - س لجم ن آ رد
 دیاش ، دندوب هک ی دارفا - دوشن زاب بلطم رتشیب
 ن آ . دنتشاد جسم و دندوب م عمل ها زا اهنا م سود
 شپیل لاس دنچ ؛ دوب م ه ی ناراب بشد اقاقتا ، بشد
 کی هک ، دوب شپیل لاس تشهتفه منادی مذ ، دوب
 نیمه زا ی کی و ناریا نید دوب ی اهقباسم
 راضتنا رد مدرم ه م ه صلاح و ؛ برعی اهروشک
 ره اعبط و . دش دهاوخ هچ هقباسم نیا هک دندوب
 دنوشب زورپ ن آ دارفا دهاوخی م ی تلم

حالا توپ را دارد یکی دیگر می زند، این دارد
 خنده اش را می کند و به سقف می پرد . اینها مسائل
 و چیزهایی است که هنوز برای من روشن نشده؛

جزو مجهولاتِ ماست. حالا آن توپی هم که می‌خورد شانسی می‌خورد! یکی شانسی می‌زند و یکی هم می‌رود [در دروازه]؛ دیگر این ملت می‌روند هوا [و می‌پرند] بالا [و هورا می‌کشند]. نمی‌دانیم، خدا ما را هدایت کند؛ چون نمی‌شود که اکثر افراد، همه اشتباه بکنند؛ لابد ما اشتباه می‌کنیم در طرزِ فکرمان! خلاصه یکی از مجهولاتِ ما این است که این قضیهٔ فوتبال چیست! این را ما نفهمیدیم که [چطور] یک توپی راه می‌افتد می‌رود در دروازه، همه هم دنبال توپ [می‌روند]! بابا! توپ باید دنبال تو باشد؛ چرا تو داری دنبال توپ می‌روی؟! آدم سی سال، چهل سال بدود دنبال این؟! نمی‌فهمیم؛ شاید ما مالِ همان قرونِ اولیه هستیم که با وجود این همه پیشرفت و تولّد در عصرِ فعلی و عصرِ تکنولوژی، هنوز به این دستاوردهایش نرسیده‌ایم.

علی‌کُلّ حال، آن شب این مسابقه بود و باران هم می‌آمد؛ تمامِ صحبتِ این آقایان در آن شب، روی این قضیه و این مسئله دور می‌زد که: «این می‌برد، آن می‌برد.» این را جدّاً عرض می‌کنم، اغراق نمی‌کنم [که] هرکسی واردِ مجلس می‌شد، با ریشِ این قدری، سؤال می‌کرد: «آقا! متوجّه نشدید که بالأخره چه شد؟» جدّاً می‌گویم ها! یعنی من مانده بودم؛ مانده بودم بین این کار و این طرزِ فکری که من از این افراد مشاهده کردم، و [طرزِ فکر] مردمی که در یکی از همین شهرهای اروپا [مشاهده کردم]. در همان چند سال پیش که یک چند روزی، سفری رفته بودیم، که آن شب هم

یک مسابقه‌ای بود؛ اصلاً چه خبر شد! که ما گفتیم: مثل اینکه قیامت به‌پا شد! اصلاً قیامت [به‌پا شد].

نیا؟ تسه ی قرفه چه ام و اهنیا نید مدوب هدنام
هر اشنا نیا به متساوخی نم هک تسا ی اهتکن ن آ
؟تسا [اهنیا و] ام نید ی قرفه چه منک

مهفن نیا ؛تسا ی حیسم نیا» : میوگی م ام
رد ش رکف ز رط مامت نیا ؛تسا ل هاج نیا ؛تسا
نیشام و پوت و کسورع و کفیل ئاسم نیمه
رود نیا ؛تسا هزیچ نیا و ی دود نیشام و ی کوک
«تسا ج راخن نیا ؛دراد نید نیا ؛تسا

:مینیب ،مینکی م مانگد میبای م فرطن آ زا دعب
ن اوج ،دنکی م ار راک نیا دراد هک ن آ لاقا !باب»
؛تسا هلاسی س ،هلاسیچ نیوت سید ،هلاست سید :تسا
،اعدا همه نیا و اجنیا اتشیر اب هلاسداتفه و ترخا
اجنیا ؟ [تسا] هبضق ی اجک نیا «!؟ ار چه رگید و ت
دیاب [هلاسم ی اجک هب ؛درک رکف ن آ هب دیاب هصلاخ
ن امنهذ و رکف ام هک ی تسیاب اجک رد ؛[تخادرپ
اهنتم ؛رگید ی نامه مه و ت ،بذ ؟ میهدب رارق ار
ی مذوت ،دروخی م فقسد هب شرس ،لااب درپی م ن آ
ی ناوتی م تناسی س ،دینک ضرف ،وت !ی رپدی ناوت
ی م مه فقسد هب ترسد ،ی تسناوتی م رگا ؛ی یاید
!دروخ

زا دعب ،ی اهز اورد کید رد دوری م ی پوت کید
و تاجتشون و اهدیجت و اهفیرعت فرط نیا
هصلاخ هک [دریگی م تروصد] رگید ی اهزیچ
ن امدوخ نیا زا شید و مینک پتسا ام اجنیا رگید
زا ام هکنیا لثم ؛میزادنید بقع ن دمت ه لفاق زا ار
هب ی لیخ هصلاخ اهنیا و ن دمت و ی ژولونکت ه لفاق

ببینید، اینها چیزهایی بوده که ما در روش بزرگان و مرحوم پدرمان می‌دیدیم. مرحوم پدر ما [علامه طهرانی] نسبت به مسائل، نسبت به افکار، افق دید، نسبت به اینها [بسیار متفاوت بودند]. این مسائل برای ما خیلی جالب است. مع‌قاوم زای لیخ رد^۱! اهدادضابء ایشلاً قرعید، حیحصی انبم نآه کنیا یار بدنکی مدهاشم ناسنا خوشروان هن رد لاماک دناوت بقیقدی انبم نآ و درادن یاهراچ، دیاینرد و دریگد اج رگید و دنک کیهکی تقوی نعید؛ دنیبم مه ار شددضه کنیا زای دنیبمی ار یفلاخم کیه، دنکی مدهاشم ار یددض می مانگنآ، دنکی مدهاشم و الابق رد ار یلباقم [هلئسم نآ] تآیصوصذ و ایاوز هبللاماک دناوت دسرب.

و هفئاظ نآ هبت بسدنیا، منکی مضرع هکنیا ملسای عدم هکام! ام هبت بسدنیا، دارفانآ ی عدم هکام، میتسه تلسری عدم هکام، میتسه ملسو هلاو هیع اللهی لصد الله و سر نید هعاشا؟ تسای نابم هچرب مینیب ار نامیاهی شوخ، میتسه ام یاهی تحاران، ام یاهی شوخ؟ درادی ساسا هچ زای لیخ هب میناوتی م [مانگنآ]؟ درادی یاهه شیر هچ نامدوخ رد ار طیارش میناوتی م و میسرب لئاسم مینکی بایزرا

هک دوپ هچ ناکتشر فرب ناسنا یرترپ

دش هکنلام هُدجسث عاب

نیمز یور رد ناسنا [هک] تسای نیا تبحص

1. 673 ص، 2 ج، فیفسلفی لک دعاوق.

دنواذخ هک ی هلااةفیلذ ماقم ن آ . ه دشق ل خ ه چ ی ا ر ب
 ه طساو ه ب و ، داد تراشب ه کئلام ه ب ا ر ماقم ن آ
 ه ب ز ج ه ک ه کئلام ، ی هلااةفلاذ ماقم ن یا ق قحت
 م د آ ه ب دندش رومأم ، دینک ه دجس دیابذ راگدرورپ
 !؟تسا ه دوب ه چ ی ا ر ب ، دینک ه دجس

مپاه درک رکف لا ا د ا ت ه لئسم ن یا ه ب ع ج ا ر ا م ا ی آ
 ه ب ه ک ه درک ه کئلام ه ب ه ک ا ر ی ر م ا دنواذخ» ه ک
 طقف ا ی آ «!؟تسا ه دوب ه چ ی ا ر ب ، دینک ه دجس م د آ
 [تخلصم نودب] روتسد کی [أفرصد] نیمه
 رگا ! دینک ه دجس واگ ه ب ت فگی م ب خ !؟ه دوب
 تشپ رگا ! رگید تسا روتسد ب خ ، تسا روتسد
 روتسد ن یا دوخ [و] دشابذ ی تحلصم ، روتسد ن یا
 دشاب ه تشادذ ه ی ت ا ذ ت یولوا و ه ی ت ا ذ تحلصم کی
 ، دنکی م ا دیپ ت یولوا ، ر م آ د ا ن ت س ا ه ب ا ف ر ص د [و]
 ه چ ! دینک ه دجس ر خ ه ب دیوگب ه کئلام ه ب ا ذ خ ب خ
 دیوگب . ت س ل ا و م ر و ت س د ، ر و ت س د !؟دنکی م ی ق ر ف
 !؟ن اه ! دینک ه دجس ل ی ف ه ب ! دینک ه دجس ه ف ا ر ز ه ب
 م د آ ، ر م ا ن یا ر د دنواذخ ا ر چ !؟ت فگ ذ ا ر چ
 ی تهج ه چ ن یا !؟داد ر ا ر ق د و ج س م ا ر ر ش ب ل ا و ب ا
 !؟دراد

ر د ، ن ا ش ب ت ک ر د ه م ه ، ن ا گ ر ز ب و ا ی ل و ا
 ر ب ه کئلام ه دجس ه ی ض ق ، ن ا ش ر ا ث آ [ر د ، ن ا ش ر ا ع ش ا
 دنواذخ . ت س ا ن ش و ر ه لئسم . ر گ ی د د ن ا ه ت ف گ] ا ر م د آ
 دنواذخ [ا ر م د آ] ر ب ه کئلام ه دجس ه ی ض ق ن یا
 ن م ه ی ف ت خ ف ن و ه ی ت ی و س ا ذ ا ف) : دنکی م ن ا ی ی د ش د و خ
 ی ن ع ی (ه ی ت ی و س)¹ ؛ (ن ی د ج س) ه ل ا و ع ق ف ی ح و ر

¹، ی ح و ق ف ا . 29 ه ی آ (15) ر ج د ه ر و س .

هبار وا نم [ی‌نعی]؛ ی‌دوجو ل ادتعا، ل ادتعا
 بذب. مدر و آرد ی‌دوجو ل ادتعا [و] اءاوتسا هبترم
 !دنیای مرد ی‌دوجو ل ادتعا هبترم هبم هر خو و واگ
 هبترم هبم گنلپ و ریش، دی‌آی مرد م‌ه‌ی‌هام
 هبترم هبم اهنیا م‌ادک ره؛ [دنیای مرد ل ادتعا]
 ی‌مذ هدیاز هک دنیایند ات؛ ر‌گید دنیای مرد ل ادتعا
 ،تسا ر‌دام م‌کشر دن لآ هک ی‌ریش‌چ‌ن‌یا. دنوش
 ره. دوشی‌مذ دلوت‌م هک دسرن اوتسا هبترم هبم ات
 تقون آ، دسرب اوتسا هبترم هبم [ادتبا] دی‌آی زیچ
 و ن‌اسنا ن‌ید اوتسا هبترم مرد سپ. دنکی‌م ادیپ دلوت
 دنکی‌مذ ی‌قر ف‌اهن‌اسنا ریغ ن‌ید.

ن‌دش هدی‌مذ، ن‌اسنا در ف‌بر صحنم ی‌گژیو

دوب و ارد ی‌هلا حور

[دی‌امرفی‌م ه‌م‌ادا رد هک] تسا ن‌یا م‌یضه
 ن‌اسنا رد هک، ﴿ی‌حورٌ ن‌م‌ه‌یف‌ت‌خف‌ن‌و ه‌تی‌وس‌ اذ‌اف‌﴾
 رد [هک‌ی‌ل‌ا‌ح‌ر‌د]؛ تسه ادخ‌ب‌نا‌ج‌زا حور ه‌خف‌ن‌
 ن‌ج‌رد، تسین‌گ‌ن‌ل‌پ و ریش و ه‌ف‌ار‌ز و غ‌لا‌ا و واگ
 ن‌اشدوخ هک‌ی‌ا‌ه‌ک‌ل‌ام. تسین‌ه‌ک‌ل‌ام رد، تسین‌
 ،دنتسه ز‌ئ‌ا‌ح‌ار ت‌فر‌عم و م‌ء‌ب‌ت‌ار‌م ن‌یر‌ت‌لا‌ب
 ؛تسا ر‌ت‌لا‌ب ن‌اسنا. دن‌را‌ذ‌گی‌م ن‌یمز ر‌اب‌ا‌ج‌ن‌یا
 ﴿ه‌تی‌وس‌﴾ (!) ﴿ی‌حورٌ ن‌م‌ه‌یف‌ت‌خف‌ن‌و﴾ [اریز]؟ ارچ
 ه‌م‌ه‌ی‌ار‌ب، ن‌ار‌ا‌د‌نا‌ج‌ه‌م‌ه‌ی‌ار‌ب؛ تسه ه‌م‌ه‌ی‌ار‌ب

وا ی‌ونعم و ی‌دام ت‌قلذت‌ه‌ج‌زا هک‌ی‌نامز»
 مدیناسر مات‌ء‌اوتسا هبترم هبم و م‌دومذ ر‌اوتسا ار
 ر‌بار‌ب‌رد ما‌گ‌ن‌آ مدیمذ ن‌آ‌رد دوخت‌اذ و حور‌زا و
 «.دیروا ه‌د‌ج‌س‌وا

¹ ی‌دوجو هبترم ن‌زاوت و ل ادتعا: ءاوتسا
 (ق‌ق‌م). ق‌ق‌حت‌ی‌گ‌د‌ام‌آ ل‌ام‌ک‌د‌ح‌ه‌ب‌عی‌ش‌ن‌دی‌سر

ت انئاكَل يَكشَد هَلوا دَاوم نَأ هُمه ي ارب ، ت ادا مَج
نِيا ، س نَا رِیغ و س نَا : ت ا د و ج و م هُمه ي ارب
، د س ر ن ء ا و ت س ا هُب ت ر م ه ب ا ت ؛ د ر ا د د و ج و ء ا و ت س ا
. د ن ك ب ا دِی پ ی ج ر ا خ ق ق ح ت و ر و ه ظ د ن ا و ت ی م ن ا ع ب ط
ی ت ق و ، د ی آ ی م ن و ر ی د ه ن ا خ ر ا ك ك ی ز ا ه ك ی نِشام
هُب ت ر م ه ب ه ك د ر ا د ا ر ه د ا ف ت س ا و ت ك ر ح ت ی ل ب ا ق
ه ن ا خ ر ا K ز ا ا ر نِشام ا م ش ر گ ا . د س ر ب ء ا و ت س ا
ه ا ر ، د ش ا ب ه ت ش ا د ن ر و ت و م [ر گ ا] ، دِی ر و ا ی د ن و ر ی د
، د ش ا ب ه ت ش ا د ن خ ر چ . ه د ر ك ن ا دِی پ ء ا و ت س ا ؛ د و ر ی م ن
، د ش ا ب ه ت ش ا د ن ز م ر ت ه ك دِی ن ك ب ض ر ف . د و ر ی م ن ه ا ر
. د و ر ی م ن ه ا ر ، د ش ا ب ه ت ش ا د ن ز ا گ ، د ش ا ب ه ت ش ا د ن ه د ن د
ژ ا ت ن و م ، د و ش ب ب ی ك ر ت ، د و ش ب ع م ج ا ه نِیا هُمه دِی ا ب
ه ز ا ج ا ع ق و م ن ا ، دِی س ر ه ك ء ا و ت س ا هُب ت ر م ه ب ، د و ش ب
. د و ش ی م ه د ا د ن ا ه ب ص ی خ ر ت ی ا ر ب

رِی ا س لِ ت م ، دِی س ر ء ا و ت س ا هُب ت ر م ه ب ه ك ن ا س ن ا نِیا
مِ ا ق م ن ا . د ر ا د ن ا ر ی ه ل ل ا ء ف ل ا خ مِ ا ق م ز و ن ه د ا ر ف ا
ن مِ هِی فِ تُخَفَنَوُ ر ب ت س ا ب ت ر ت م ی ه ل ل ا ء ف ل ا خ
. (ه ی ح و ر)

ر د ه ك ی ح و ر ا ب ن ا گ ت ش ر ف ح و ر ت و ا ف ت

ت س ا ه د ش ه دِی م د ن ا س ن ا

رِی ب ع ت (ه ی ح و ر) ن مِ هِی فِ تُخَفَنَوُ (ز ا ی ض ع ب ه ت ب ل ا
ا ب] ن ا مِیا ح و ر [ق ل ا ط ا] ؛ د ن ك ی م ن ا مِیا ح و ر ه ب
ی ن عِی ح و ر ی ل و ؛ د ر ا د ن ت ا ف ا ن م [د ش ه ت ف گ ه چ ن ا
ه ب د ن ت س م ح و ر ن ا ه ن ، ر ا گ د ر و ر پ ت ا ن ه ب ب ا س ت ن ا
ب ت ا ر م ه ب د ن ت س م ح و ر . ت ا ف ص و ء ا م س ا ب ت ا ر م
د و ش ی م ، ل ی ن ا ر ب ج ح و ر د و ش ی م ، ت ا ف ص و ء ا م س ا
ت ر ض د [ح و ر] د و ش ی م ، ل ی ن ا ر ز ع ت ر ض د ح و ر
ت ا ق و ل خ م ز ا ح ا و ر ا رِی ا س د و ش ی م ، ل ی ن ا كِی م
ح و ر ؛ ا ه نِیا هُمه [و] ت ا ن ا و ی د ، ن ج ز ا ، ه ف ل ت خ م

هَبْ بَسْتَمِ اهْنِيَا عَاكْتَا وَ اهْنِيَا لِدْتِ تَقِيْقِدْ وَ اهْنِيَا
 ،تَاذِ نِوَدَامِ هُبْتَرَمِ .تَسَا تَاذِ هُبْتَرَمِ نِوَدَامِ
 وَ ،يَلِكِ مَسَا ،تَسَا مَسَا هُبْتَرَمِ رَدِ تَاذِ رَوْهَظِ
 نَا وَ ،تَسَا يَلِكِ تَفْصِدِ هُبْتَرَمِ رَدِ مَسَا رَوْهَظِ
 رَوْهَظِ ثَعَابِ هَكَ تَسَا هَيْمَسَا هَيْدُجُو تَقِيْقِدِ
 رَدِ يَحُو بَجُومِ وَ تَسَا لِيئَارِبِجِ تَرْضِدِ
 .تَسَا نَارِبَمَايِپِ

اِذْ ،[مَتَفَايِذِ] هَارِ تَاذِ هُبْتَرَمِ هَبْ لِيئَارِبِجِ بَانِجِ
 لِيئَارِبِجِ تَرْضِدِ رَدِ (يِ حَوْرُ نِمِ هَيْفِ تُخْفَنِ)
 هَبْ بَاطْذِ لِيئَارِبِجِ بَانِجِ هَكَ تَسَا جِنِيَا .تَسِيْذِ
 دَنِكِي مَضْرَعِ ،مَّسُو هَلَاوِ هَيْلَعَا لِّلَّهِ لَصِدِ اِذْ لِوَسْرِ
 نِيَا يَانَعَمِ] ¹ «**تُقَرَّتْ حَلَاةً لَّمْنَا تُوْنَدُ وَ لَ»** :هَكَ
 نِوَدَامِ نِمِ يِدُجُو هُبْتَرَمِ يَنْعِي ؛نِيَا يَنْعِي [بَاطْذِ
 هُبْتَرَمِ وَ مَتْسَهْ مَسَا هُبْتَرَمِ رَدِ نِمِ ؛تَسَا تَاذِ هُبْتَرَمِ
 هُوَقِ ،لِوَلْعَمِ وَ ،تَسَا تَاذِ تَيْثِيْحِ لِوَلْعَمِ مَسَا
 زَا تَسَا رَتْدُوْحَمِ وَ اِيْدُجُو تِرْدِقِ وَ يِدُجُو
 زَارِطْمِهْ وَ تَلْعَابِ نِدْمَا اِيْهَابِ نِاوتِ وَ تَلْعَابِ هُبْتَرَمِ
 ،نِيَا رِبَانِبِ ؛دِرَاذِنِ اَرِ تَيْلَعِ هُبْتَرَمِ اِبِ نِ تَفْرَگِ رَارِقِ
 .دُوشِي مِ دُوبَانِ وَ وَحْمِ تَيْلَعِ هُبْتَرَمِ رَدِ
 !هَذِ ،مُورِبِ نِيْذِ زَا مَكْنِيَا هَذِ ؛نِيَا يَنْعِي «**تُقَرَّتْ حَلَاةً**»
 رَگِيْدِ ،مَدَشِ وَحْمِ هَكَ يَنْقُو ؛مُوشِي مِ وَحْمِ [مَكْلِبِ]
 .تَسِيْذِ يَزِيْچِ ؟تَسَا جِكَلِ لِيئَارِبِجِ !تَسِيْذِ يَلِيئَارِبِجِ
 تَرْضِدِ هَيْوَهَامِ تَقِيْقِدِ نِيَا هَكَ يَنْقُو اَتِ سِپِ
 نِيَا دِيَابِ ،دِيَا رَدِ يِ جِرَاذِ تِيُوَهْ هُبْتَرَمِ هَبْ لِيئَارِبِجِ
 ظُوفْحَمِ شِدُوْخِ يِ اَجِرِ رَدِ نِدُوبِ تَاذِ نِوَدَامِ هُبْتَرَمِ
 .دِشَابِ

مَسَا هُبْتَرَمِ رَدِ لِيئَارِبِجِ تَرْضِدِ تَاذِ نِيَا

1. 179 ص ، 2 ج ، بلاطی بال آبقانم .

مامت. دنکی م ق از ترا ار دوجو مِلاو و مامت، ن دوب
 اهنا بدل یئار بج ترضد هبترم و ماقم زان ار بمایپ
 هب طوبرم هک ی ای حو هتبلأ). ه دش ل زان ی حو
 ی حو ن آ لا و ؛تسا م کد بتارم و ل عف بتارم
 !هن،تسا ریمض و ر س بتارم هب طوبرم هک ی ای
 لیئار بج هبترم زا هک دراد ی رگید ثحب کین آ
 بتارم هب طوبرم هک ی ای حو ن آ .(تسا رتلا اب م ه
 لیئار بج ترضد زان آ،تسا فیلکت و معیرشت
 ی برع ن یدلای یحم بانج اجنیا رد هک ؛تسا
 م ه، ی قار و بیجع رایسب بلاطم هیلا ع الله ن او ضر
 ی ارب هک، دنراد تا حوتف رد م ه و ص و صف رد
 [ل ح و] تسا ه دش داضت و ض قانت بتجوم ی ضعب
 ددرگی مرب اجنا هب ه لئسم نیا

، ادخ برقم هکئلام ای دوجو تیشید و تاذ
 تسا نیمه ی ارب بتسا عامسا هبترم زا هتفرگرب
 زواجت ی مسا هبترم ن آ زا ده او خب هک ی تقو هک
 ی قاب هک مسا .دنامی مذ ی قاب ی مسا رگید ،دنک
 ،دنامذ ی قاب ی تاذ ی تقو ؛دنامی مذ ی قاب ی تاذ ،دنامذ
 اذل .دنامی مذ ی قاب ج را خ رد ل یئار بج تیوه رگید
«لَمْنَا تُوْنَدُ وَدَ» :دنکی م ضرع ادخل لوسر هب
 و ی ورب اهنت دیاب دعب هب اجنیا زا رگید ؛**تُقَرَّتْ حَلَا**
 «.تسینام ی اج ه صلاح

ماما هبترم هکنیا هرابرد ی داه ماما ملاک
 تسین فیسوتو مهفل باق ادخی لو و موضع
 رارسا باتک مود دلج رد ارهاظ هدنب
 نیا هب مع جار ی هلا ی ایلوا زا ی بلاطم، [توکلم]

¹ عی شدی دوجو تهجو نأشد: هیدوجو تیشید

(ق قحم). ی رابتعا تا هجل باقم رد

می که می تقو ن اگز زب ن آه که ماه در ک ضر ع ه یضه
می تد ه که مینکی م ریس می قفا رد ام» : دندومرف
ی ارب¹ «دیایب دناوتی مذ قفا ن آ رد ن یما ل یئار بج
تسیچ

دروم ، متشوند ار بلاطم نیا ه که می تقو هدند
همه آهنیا و ؛ میتفرگ رارقاهی لیخ دقد و ضار تعا
تس آهنیا و می نابم هب دار فاعلاطا مدع زا می شان
هئسم ن ادنچ مه تابثا ماقم رد هئسم ه کی لاحرد
هیلع می داه ماما تر ضد رگم . تسین می جنرغب
دیزید ن بد ح ت ف فورعم تیاور ن آ رد ملاسلا
می مذ ه تخانش ادخ ! ح ت ف می ا» : دنیا مرفی مذ می نا ج رج
؛ ماما هطساوهب و و ا ل و سر هطساوهب رگم دوشد
؟² «دندکب ار ادخ فیصوت دناوتی م اهنا طقف
موصعم هدر اهچ می نعید ، ملاسلا هیلع ماما و لوسر
می مذ آهنیا زا ریغ ؛ دندک فیصوت ار ادخ دناوتی م
می اهترم رد دناو ادخ اریز ؛ دندک فیصوت دناوت
رایعم هب می رشب می داء ماهفا اب و لوقع اب ه که تسین
لوسر روطنیمه . دریگ رارقش جنس رد و دیارد
کی رد . دنتسین فیصوت ل باق ن ی موصعم هئما و
اب اهنا ماقم و تیعموم اریز ؛ دراد رارق ضرع
دوشد هدیجنس دناوتی مذ می داء ماهوا اب و لوقع

!؟ دندومرفذ ار نیا ملاسلا هیلع اضر ماما رگم
رد» : ه که دندومرفذ رگم تماما هترم هب ع جار
[ه ر اب] رد !؟ دینکی م تبحص هچ [می عوضوم هچ]
می م ار تماما رگم امش !؟ دینکی م تبحص تماما

¹ 166 ص ، 2 ج ، توکلم رارسا .

² ، راحبلا هئیسف ؛ 235 ص ، هئیسولا تابثا .

۱ «!؟ دیراد علاطا رگم!؟ تسیچ دیناد

لباق یی هلا یی لو» دیامرفی موصعم ماما

درادن اظذ موصعم ملاک و «تسیند فیصوت

موصعم ترابع ملاسلا هیلع اضر ماما ترابع
ام! هنام؛ تسا موصعم، موصعم ترابع؛ تسا
ی اهئسم! دشاب، دشاب مه² ی لیبمدره نامترابع
کی، مینزی م تسرد فرح کی زور کی! تسیند
ره لاومعم هتبا؛ مینزی م هابتشا فرح کی زور
نیا، دوشی م تسرد ش زور کی، هابتشا زور هس
ی م هابتشا زور شش ی اهتفه ای! [تسا] لومعم
فرح کی دوری مرد نامتسد زاتقو کی، مینک
دعب و مینزی م هدرکنی ادخ طسو نیا مه تسرد
هئسم نیا بخ»: مپیوگی م و میوشی م نامیشپ مه
هدرکنی ادخ مه رگا ای «!تسا هدوب هابتشا نام
ی م و میتسیای م ناجی ی پات هک میشاب هتشداد داند
دهاوخی م هچره؛ تسا تسرد ام فرح»: مپیوگ
ام یارب ار زور نآ ادخ هک «!دوشب، دوشب
درواین

و تسا تجد موصعم هدراهچ ملاک طقف

درادی گنادواج

تئیفیک نیا هب ام عضو؛ میتسه روطنیا ام
هک ی روطنیا مه، موصعم هدراهچ یی لو. تسا
رد موصعم، تسا موصعم لعفو تا ذرد ش دوخ
تسا رکفر د موصعم و لوقرد موصعم و لعفو

¹ ص 1، ج 1، ملاسلا هیلع اضر لا رابخا نویع.

² مّظنمان و هتفشآ، هدهاقی ب: ی لیبمدره

نیاربانبد. در اد تمصع موصعم، هبترم هس نیارد
 زا ملاک نآ، دوشبب چراخ موصعم زا هکی ملاکی
 تهج نیدب و. تسارادروخر ب تمصع تصد
 در اد یگنادواج و تیدبا، موصعم ملاک هکتسا
 1400، تساهتفگ [شپپ] لاسد 1400 ربمغیپ
 هک [تسا] نیار لثم، دیایب مه دعبل لاسد درایلیم
 ضرف. دنکی منی توافقت چیه؛ تفگ امشل غب زورید
 ، شپپ لاسد 1200 رد ملاسلاهیلع اضرم اما دینک
 رانک دناهتسشن لآ راگنا، هومرفاری بلطم کی
 یگنادواج [اریز]؟ ارچ. دناهذاری فرحنیامش
 تیدبا راگدروپ تیدبا هب موصعم ملاک. در اد
 ملاسلاهیلع اما تصد نوچ؟ ارچ. در اد
 و. تسین هگگشم تصد، تساهقلطم تصد
 امش. تساتجد موصعم ملاک مه تهج نیمه هب
 داجسد اما ملاک هب مه دیناوتی مناتیاهاکی ارب
 دنکی منی توافقت؛ داوج اما ملاک هب مه، دینکل مع
 ؛ دج ملاک هب مه، رسپ ملاک هب مه، ردپ ملاک هب مه
 ی داه اما ملاک اب اللوسر ملاک؛ تسای کی همه
 نامز اما ملاک اب نینمؤماریم ملاک، تسای کی
 رد؛ تسای کی همه یرکسع نسد اما ملاک و
 لمع نیار هب ای دینکل مع نیار هب. تساهبترم کی
 دنکی منی توافقت؛ تسای کی ودره، دینک

تیجد ام یارب موصعم ملاک طقف، نیاربانبد
 اقلطم؛ در ادنی تیجد چیه یرگید ملاک چیه؛ در اد
 ار نآ تبحص هدنب هکی هلائی لو نآ رگم. در اد
 هئسم کی نآ هک؛ ماهدرک [توکلّم] رارسا رد

¹ رد فعض و تدشبتارم ی اراد: هگگشم

ی‌ها بت‌بحد هُطید رد اّلاصا هک دراد یرگید
؛ دراد ذرارق ه‌ود حمن‌یا رد . د‌جنگی مذام فراعتم
تسا یرگید بلطم کین‌آ

نیا» : دنیوگی م‌اهی ضعب ه‌کنیا ، ن‌یار باند
فلاخم اقا ن‌لا ف فرد اب دنیوگی م‌امش ه‌کی بلطم
اب فلاخم م‌ه‌وا فرد ؛ دشاب فلاخم بذ ، «تسا
ه‌ک دشاب ن‌یا ر‌بر ارق رگا ! رد ن‌آ ه‌ن‌یا ؛ تسا ن‌یا
لاثم ، [دشاب] فلاخم ن‌اشیا فرد اب فرد ن‌یا
قیفر بانج فرد اب ه‌دنب فرد دینک صرف
ک‌ی‌امش ارچ اقا» : دنیوگب ، تسا فلاخم ن‌امقیفش
«!؟ [تسا فلاخم وا] فرد اب [ه‌ک] دیدز یر فرد
اب . تسا فلاخم ن‌م‌اب م‌ه‌وا فرد م‌یوگی م‌بذ
بلط [امش زا] ن‌م‌ه‌ن ! میدش^۱ ر‌یه‌بر یرگید م‌ه
! چیه ! دیراد بلطن م‌زا امش ه‌ن ، مراد

صرف ه‌کی یاقا ن‌لا ف فرد اب امش فرد ای‌آ
فلاخم ، ه‌دز ار فرد ن‌یا ش‌یپ ل‌اسد و د ه‌ک دینک
ام ه‌ک تسا ن‌یا رط‌اخب ن‌یا . دشاب بذ ؟ تسا
م‌لاک ن‌یا ام ؛ م‌ی‌اه‌دیم‌ه‌ن ار «**ق‌ح‌ط‌ا ف‌ر‌ع‌ا**»
ن‌ینم‌ؤ‌م‌لار‌ی‌ما م‌لاک ! اقا . میدیم‌ه‌ن ار ن‌ینم‌ؤ‌م‌لار‌ی‌ما
ج‌ه‌ن‌د ام ه‌کنیا ه‌ن‌داد زُپ و ه‌غلا بلا ج‌ه‌ن‌د ه‌ب ط‌ق‌ف
ن‌یا بذ . تسا ش‌لم‌ع ه‌ب ؛ ت‌سین ، م‌یراد ه‌غلا بلا
ارچ ! الل‌ه‌سب ، ی‌کی م‌ه [**ه‌ل‌ه‌ا ف‌ر‌ع‌ت‌ق‌ح‌ط‌ا ف‌ر‌ع‌ا**]
: دیامرفی م‌ترضد ه‌کی تقو !؟ ی‌نکی مذ ل‌م‌ع
دیاب ل‌وا ار ق‌د ، «**ه‌ل‌ه‌ا ف‌ر‌ع‌ت‌ق‌ح‌ط‌ا ف‌ر‌ع‌ا**»
ه‌چ ن‌م‌ی‌نک رکفی ی‌ایب ه‌کنیا ز‌ال‌بق و ت‌بی‌سانش
ی‌ن‌لا ف فلاخم امش فرد ارچ یروگی م‌ [م‌یوگی م‌

^۱رسد ؛ نیفرط یرا کبیطی‌ب و ربارب : ریه‌بر

(ق‌ق‌حم) . رس‌ه‌ب

نم فردنیا؛ نک در ار نم فرد اید؟ [تسا و هتشونی فرد کیراوید یوری کیلاًصا. تسا نیا هک ی نکب هاگن نیا هب دیاب امش، بذ بهتفر هکنیا ای، هتشاد ی روظنم هچ و هتفگ هچ، تسیچ سپ، تسا فلاحم ن آ فرد اب نیا فرد] «ی یوگب م لاک» [فلاحم هکنیا! هک دشن هکنیا!؟] «نک ش کاپ یراد ی زپ هچ ی لع اب سپ. دمارد [ن نیموئماریما می یراد ه غلابا ج هب اب ی زپ هچ!؟] ی هدی م هکنیا هب ی نکمی یراد ی راختفا هچ!؟ ی هد، دنتسه نیا م ن اراد اول، دنتسه نیا م ن ار بهر ایند رد، تسا نیا ناشیداحا، تسا نیا ناشبتک تیعبت نانا زا دیاب اهنیا] و لم نامزاس منادی مذ می منزل مع ام دوخ بذ؟ تسیچ اهنیا مامت!؟ [دننک می گنلی م اجنیا ام دوخ! اقا، مینک

«بَلِّغْهُمْ رِيسَتَ لَطِيفًا فِرْعَاقًا» بنشین، فکر کن، شاید حرف من بر حرف آن شخص ترجیح دارد. [اگر چنین بود] بپذیر! [اگر این طور بود] باید بپذیری؛ اگر نپذیری دیوانه هستی! عقلت را کنار گذاشته‌ای، به جای عقل احساساتت را آورده‌ای حاکم کرده‌ای. پس تو با آن حیوان چه فرقی می‌کنی؟! آن کسی که عقلش را کنار بگذارد، [دیوانه است].

ضیرمی صخش دینک ضر ف میوگی م هدنب ن لاا، دنکی م قیقحت، دراد لمع کید هب زاین و تسا اصحفت می کند، [به او] می گویند: «الآن بهترین طبیب و متخصص در این قضیه، فلان شخص

¹ قیقدی سررب و وجوتسج: صحفت

است.» آن [دکتر] می‌آید و می‌گوید: «این قلب تو نیاز به عمل ندارد؛ اگر عمل بکنی در اینجا برای تو خطر پیدا می‌شود، [لذا] باید با دارو مدارا کنی و این کارها را انجام بدهی.» حالا فرض کنید [آن شخص] می‌رود به یک طبیبی که سرِ کوچه‌اش [مطب] «داخلی و اطفال» زده، [از اینهایی] که سرِ هر کوچه‌ای چند تا پیدا می‌شود [مراجعه می‌کند و این دکتر] می‌گوید: «نه آقا! باید قلبت را عمل کنی؛ بیا خودم الآن در بیمارستان عمل می‌کنم.» [او] می‌گوید: «آقا این راست می‌گوید!» این کیست؟! این دیوانه است! دیوانه است دیگر! این دیگر انسان نیست.

ما باید این قاعده و قانون را همه‌جا رعایت کنیم؛ چه در مسائل دنیوی، چه در مسائل اخروی، چه در مسائل بهداشت، چه در سایر مسائل؛ در همهٔ مسائل [باید رعایت کنیم]. مکتب عرفان این مکتب است؛ یعنی مکتبی که می‌گوید: «در هر چیز بالاترینش را و نافع‌ترینش را و اولی‌ترینش را و راجح‌ترینش را و بامصلحت‌ترینش را باید اختیار کرد. این مکتب، مکتب عرفان است. (البته [عبارت] «اولی‌ترین» که می‌دانید غلط است؛ در خود «أولی»، «تر» هست دیگر؛ [معنای] «اولی‌ترین» می‌شود «بالاترترین»! یکی اضافه می‌شود!)

[این مکتب] می‌گوید: می‌خواهی پیش دکتر بروی باید پیش بهترین بروی، پیش نجار می‌روی بهترین نجار، [پیش] آهنگر می‌روی بهترین آهنگر، پیش طبیب می‌روی بهترین طبیب، [پیش] مهندس [می‌روی] بهترین

[مهندس برو]. بهترین، بهترین؛ تمام اینها چیست؟ این مکتب، مکتب عرفان است.

پدر ما [علامه طهرانی] اینطور بود. وقتی که ما مریض می شدیم، می خواستیم [پیش طبیب] برویم [می فرمودند]: «باید بروید بهترین را انتخاب کنید و پیش او بروید.» و این روش، روشی بود که ایشان اعمال می کردند و ما هم بر همان کیفیت و بر همین [روش هستیم].

دندیمه‌ار مدآ‌ی‌هلا حور تقیقد‌ه‌کئلام دندرک‌ه‌دجسد‌وا‌ه‌د‌دعب‌و

دوجسم و دوجسم ام‌ه‌کنیا تلع، نیاربانبد
میحور‌ه‌یتاذ تقیقد، میتفرگ رارق‌ه‌کئلام
ار‌ی‌مدآ و ن‌اسنا تقیقد، ن‌آ‌ه‌ک؛ تسا راگدرورپ
ه‌ک‌تسا تقیقد ن‌آ‌ی‌اضتقم‌ه‌ب. ده‌دی‌م‌ل‌یکشت
دندرک‌ه‌دجسد [ن‌اسنا‌ه‌ب] دندما‌ه‌کئلام

ی‌لو میوگب‌ار‌ی‌بلطم‌کی‌اجنیا رد‌م‌هاوخی‌م
ه‌دجسد [ایا]: تسا ن‌یا ه‌دندبت‌بحد! زر‌لو‌س‌رت‌اد
دوب‌ت‌ه‌ج‌ن‌یا‌زا]، دندرک‌مدآ‌رب‌ه‌کئلام‌ه‌ک‌یا
ی‌نیب‌و‌وربا‌و‌مشچ‌و‌وم‌ه‌ک‌دندید‌ار‌مدآ‌ن‌یا [ه‌ک
ه‌کئلام‌ی‌نعید!؟ [دراد] اه‌نیا‌و‌تسد‌و‌اپو‌ن‌اهد‌و
!؟ دندرک‌ه‌دجسد [ه‌ک] دندید‌ار [ت‌ایصوصخ] ن‌یا
ت‌شوگ‌م‌ه‌اه‌نآ. د‌ن‌راد‌ار‌ن‌یم‌ه‌م‌ه‌ت‌ان‌اوید، ب‌خ
ی‌هاگ‌ن‌اشتردق‌و‌د‌ن‌راد‌وم‌و‌ت‌سوپ‌و‌ن‌اوختسا‌و
د‌ن‌ک‌ه‌دجسد‌ل‌یف‌ه‌ب‌د‌ن‌ورب‌دیاب، ب‌خ. تسا‌رت‌شید
د‌ن‌ورب‌دیاب. میراد‌م‌ه‌ی‌ن‌ته‌در‌اه‌چ‌ل‌یف، ب‌خ؛ ر‌گید
اه‌نیا! د‌ن‌ک‌ه‌دجسد‌گ‌ن‌ه‌ن‌ه‌ب‌دیاب! د‌ن‌ک‌ه‌دجسد‌ل‌یف‌ه‌ب
د‌ن‌رت‌ی‌وق.

ض‌ارت‌عا‌و‌د‌ن‌درک‌ه‌دجسد‌مدآ‌ه‌ب‌ه‌ک‌ه‌کئلام
ه‌دجسد‌ی‌یوگی‌م‌و‌ت‌ن‌و‌چ، ایادخ: د‌ن‌ت‌ف‌گ‌ن؛ د‌ن‌درک‌ن

تساود! میدرکی مذّلا و ،مینکی م هدجسام ،مینک
 :تفگ ادخ ات اهز!؟ دندرک ضارتعا «!دشاب
 * نَوْعَمَجًا مُهْلِكُ تَكَيْلَمًا دَجَسَفَ) ،«دینک هدجسد»
 اُتَيَّوَسَد اذِافَ) «.دندرک هدجسد همه»¹ (س یلبا لّا
 (مَن يَدِجَسُدُ هَلْ اَوْ عُقَفَ) ،(ی حورّ نم یف تَخَفَنُو
 لاماد [مدناسر ل ادتعا اُبترم هب ار وا ی تقو] «
 ؛تسیچ اَیضاً دندیمهف هکلام ،سپ «.دینک هدجسد
 ،در بی ی پ باطم هب هک ی سک .دندر بی پ باطم هب
 دوجو ؟دوب هچ باطم نآ .دنکی مذضارتعا رگید
 !یرشد دبلاکرد راگدرورد اُلزاند

نیا] مسرتی م نآ [نایب] زا میوگی م هچنآ
 رگا لاماد :میوگب رانگب ،درادن بیعی لو ؛[تسا
 ساسدا ار تلاد نیا ی صخش هب تبسندی سک
 رکف نیا یور میورب ؟دوشی م هچ اَیضاً ،درک
 هکلام هک ار ی اهائسم .میرانگب نیا زا لاماد ؛مینک
 هدجسد نیا ،ساسدا نآ اُطساو هب و دندرک ساسدا
 ساسدا س یلبا ار باطم نیا ،دش ادیب اهنآ یارب
 ؛دینک رکف دیورب زاب مه نیا هب تبسندی ؟هنای درک
 ی نام حرشد» نآ رد اُدعبتسا ن کمم ام نوچ
 هطقند نیا هب ،«فالتخم بتاکم نید رد نافر
 اَیضاً ساسد رایسب ی اههطقند زا نیا هک میسر
 بتسا

ل فاغش دوجو رد هتفهذ رهوگزاناسنا

دوشی م لوغشم ی گرمزور هب هک تسا

بتقلذ [و] ایند نیا رد ی مدآ لکشت دش نیا

اب مدآ نیا دینک هاگذا مشد لاماد .ایند نیا رد ی مدآ

بتعاسد ،دوری م هرادا تشهت عاسد ،تعضو نیا

¹. 31 و 30 هیأ (15) رجد هروسد .

می‌ار ش راهان ش مناخ اب، دی‌آمی مناخ [ه‌ب] سد
 رد دنوری م‌دندی م‌هت سد ه‌ت سد دعب، دروخ
 ی‌کی، دنروخی م‌اهزیچ نیا زا دنیشنی م‌نابایخ
 نویزیولت ه‌ناخ دنوری م‌، دننارنگی م‌هت عاسود
 می‌ت‌ابحتسم ه‌ب و دنباوخی م‌، دننگی م‌اشامت
 ،ون‌زا زور ه‌رابود، دنوشی م‌دنب‌حبص، دنسر
 [ت‌قلخ فده]؟! [ی‌گدنز] دش‌نیا ؛ون‌زا ی‌زور
 می‌ماجنا ار راک‌نیا دراد ن‌لا‌ه‌ک‌ن‌آ؟! ت‌سانیا
 ،ت‌ساربخه‌چ‌ش‌لد‌ن‌ورد‌نا‌رد‌ه‌ک‌در‌اد‌ن‌رب‌خ‌دهد
 ه‌چ‌ش‌دوجو‌رد، ت‌سه‌ی‌ل‌ئاسم‌ه‌چ‌ش‌ریمض‌رد
 اب‌ار‌ی‌قودنص‌کی‌دراد‌ه‌دش‌ه‌ت‌شاذگ‌ی‌بلاطم
 قودنص‌نیا‌رد‌دنادی‌م‌ذ‌ی‌لو، دربی‌م‌ش‌دوخ
 اب‌ار‌قودنص‌نیا‌دراد‌روطن‌یمه‌طقف؛ ت‌سیچ
 ل‌خاد‌ن‌یبب، ن‌ک‌ز‌اب‌ار‌قودنص‌رد! دربی‌م‌ش‌دوخ
 !ت‌ساربخه‌چ، ت‌سیچ‌ن‌آ

آن انسانی که مسجودِ ملائکه‌ای قرار گرفت
 که یک جبرائیلش تمامِ علومِ اولین و آخرین و
 علما و فلاسفه و مخترعین و مکتشفین و
 صنعت‌کاران، از اوّلِ خلقتِ آدم تا آخر [را در
 وجود خود دارد]. هرکسی که در حوزه درس
 می‌خواند، هرکسی در دانشگاه یک مسئله حل
 می‌کند، آن استادی که دارد می‌آید پای تخته برای
 شاگردان مسئله حل می‌کند، آن کسی که نشسته
 پشتِ لابراتوار دارد اکتشاف می‌کند، تمامِ اینها از
 اولین و آخرین دارد از ناحیهٔ جبرائیل می‌آید [و]
 این جبرائیل می‌آید به این آدم سجده می‌کند!
 قضیهٔ چیست؟! مسئله چیست؟! تا به حال به این
 چیزها فکر کرده‌ایم؟! واقعاً آدم یک‌خرده به این
 حرف‌ها فکر می‌کند مو بر بدنش راست می‌شود.

بی ناسرد تیلغف هب ایند رد ار

ی م ادخ، تیعضو نیا ابدن اسنا نیا، تقون آ
هبترم هب ایند نیا رد دیاب ار تقیقد نیا: «دیوگ
هائسم [حیضوت] نم، دینیب» «یروایبرد تیلغف
رد هتفهد تقیقد نیا (مدرک عورشده شیر زا ار
، هداد رارق دادعتسا ن اوذع هب ادخ هک ی مدآ دوجو
ی حابصد دنچ، مدر و آ ایند نیا رد ار وت»: «دیوگی
هک مداد تلهم وت هب ی لاسد دنچ، مداد تلهم وت هب
ی وشب؛ یروایبرد تیلغف هبترم هب ار تقیقد نیا
ن ب بید ی وشب، ناملسد ی وشب؛ نیا ی وشب، نیا
لأصا بذ اهنا؛ همتا میوگی مذ لاماد». «رهاظم
تسادجن اشحب، تسای رگید باسدن اشباسد
روصدیناوتی م دوجو ملعارد ی زیچه چامش
!؟ دیوگد و دیسریپ ناملسد زا دیورب هک دینک
ی م هه شیاپ، میوگی م ار فرحنیا هدند! دیوگد
هچامش؛ [مهدی م خساپ] مه تمایق زور، متسیا
هک دیهاوخی م دوجو ملعارد ی راکهچ و ی زیچه
!؟ دهدب ماجنا دناوتدن ناملسد

شما خیال می کنید شق القمری که پیغمبر کرد،
سلمان نتوانست؟ سلمان یک نگاه می کند می زند
ماه را دو نصف می کند. حالا پیغمبر به خاطر آنها
دستش را هم این طوری کرد [و تکان داد]. مگر
أصف برخیا وزیر حضرت سلیمان خورشید را
برنگرداند؟! سلمان نمی تواند؟! سلمان خورشید و
سماوات و کلّ عرش و فرش را برمی گرداند.
اغراق نمی کنم! مسئله همین طور است. شاگرد
مکتب علی باش، کلهات هم مثل کبک در برف
نکن، هر جا که حق است آنجا برو، عناد و
عصبیت را کنار بگذار، تحجر و جمود را کنار

بگذار، آن وقت ببینیم می توانی یا نمی توانی!
 هدمآ ایند نیا رد تیعضو نیا ابدن اسنانیا
 ،لسد تصشد ،لسد هاجنپ :هدش هداد واهب ی تلهم
 قرف ؛لسد هد ،لسد لهچ ،لسد یسد ،لسد داتفه
 نیا هدنورپی نعی دما ایند نیا رد هکنیمه .دنکی مذ
 قلخ کی و دیدج دوجو کی نیا ؛مامت ،دش هتسب
 ی کی .هدش زابی باسد وای ارب هک تسا ی دیدج
 هار .ولج دوربو دنکی طی طار قاروانیا دیابی کی
 ؛دشاب لکشم تسا نکم ی هاگ مه ش هار ؛دراد
 همه هک دوبن اسارگا ؛تسا ناسا میوگی مذ هدنب
 هک تسیند روطنیا ی لو ،دراد هار .دندوب ناملس
 دوشند

دیحوته ،ناسان رد هداهنت عیدو هب تیعاو

دسربن آ تقیقدهب دیابن اسنا هک تسا

ی اهترمهچ ،دمآ ایند نیا رد هکی دوجو نیا
 رد هکار ی تقیقدهب تیعاو نآ وای ارب دناوتی
 وای ارب] دوب هدش هداهنت عیدو هب و ارد ،تقلخ
 دنک ادیپت یلعف [ش دادعتسا هنوگچ و ؟دنک فشکنم
 دیحوته ؟تسیچ تیعاو نآ ؟دسرب تیعاو نآ هب و
 اّقاد هب ندیسر ی نعی ؛تسا معرفت الله ،به ذات
 معرفت الله ؛یعنی معرفت ذاتی .ببینید ،آن ابتدا ،آن
 هم انتها [است] . ﴿ن وَعَجِرَ هَيْلًا اَنَّا﴾ ،دمآ هک ﴿لَلّٰهِ اِنَّا﴾
 ادتبا هطقن سپ .ادتبا هطقن نامه هب درگی مر بشا
 هترمی کی مسا اهتنم ؛تسا ی کی ود ره اهتنا و
 ی کی ؛دوشی تیلعف هترمی کی ،دوشی لامجا
 ،دوشی ریسفت هترمی کی و دوشی ماهبا هترمی

¹ لَصَا وَ هُنْكَ وَ تَبْلُ ؛عوضوم تقیقدهب :قّاح

(ققحم) .زیچره

می‌نعد؛ دوشی می‌کد [لامجا اب] حیضوته بترم
 هک ای دو جو تیشید نامه به دسری م. دوخه به دسر
 (یحور) نآ به، تسا (یحور) نم هیف تخفن
 کد [افرد] نلا ام. دنکی م ادیپ فارشا
 نآرق رد تسا بوخ لله دمحا. مینکی می تاروست
 نیمه الله قلذ لا و! دما [اهریبعت نیا زا] می‌کد
 ار (یحور) نیمه! دندرکی م راکنا مه ار می‌کد
 به و دنکی م ریسفت رگید ی اهزیچ به دنراد [مه]
 نآ هر خلاً ابذ [ی لو]. دنکی م ل مدرگید لئاسم
 بلطم دمهی م، دشاب هتشداد فاصنا هک می‌سک
 دنکی م ادیپ لیصفت، ماهبا بترم نامه به. بتسیچ
 ناسنا دوشی م نیا؛ ل ماک ناسنا دوشی م نیا
 نیمه می‌هلا می‌لو. می‌هلا می‌لو دوشی م نیا؛ فراء
 ماقم رد وای اهتتمه عطند و ادبم عطند هک تسا
 دش می‌کد ماهبا ماقم رد و لیصفت

رد هتفهذ رهوگزا ناسنا تلفغه جیت

تسا گرم مانگه ترسد و هآ، ش دو جو

ره ناشیاهتتمه عطند و ادبم عطند، دارفا ریاس
 دنامی م لامجا رد [عطند] و دره؛ تسا مهیم و د
 ناشدوخ اب ار قودند؛ دارفا نیمه لثم تسرد
 کد به دنری م هناد کد ل خاد زا، دنادی م رب
 ار قودند نیا هر ابود. دنکی م ل قتم رگید هناد
 رگید می‌اج کد به دنری م، دنادی م رب هنادن آزا
 هتفه، زورما؛ دندرگی م روطنیمه. دنکی م ل قتم
 می‌ل یئاز عمه دعب؛ رگید ل اس، رگید هام، رگید
 «! [دیسر نایاپ به نانتقو] دییامرفب» : دیوگ

زاب؛ دنتسه قودند ل مد ل احد رد شاهمه
 هچ قودند نیا رد هک دنادی من [و] دناه درکن
 رد]، اباب بذ. دنک هداقتسا و تسا یرهوگ

رادرب ار شلوپ، تسالوپ؛ [نک زاب ار قودنص
 رد؛ تسالوپ؛ [هدافتسا] و دنیب راکه
 ، تسالهاج؛ یوشی می‌نغ، نک زاب ار قودنص
 تسدی هت؛ یوشی ملاء، نک زاب ار قودنص
 ؛ یوشی مزاینی، نک زاب ار قودنص رد، تسال
 هه، نک زاب ار قودنص رد، ی‌تسه ل‌هاج
 رد، ی‌تسه ناوتاد؛ دوشی م زاب تمشچ فراعم
 رد نیا. یوشی ماناوت، نک زاب ار قودنص
 نیمه مدرم نیا؛ تسال هتسب روطنیمه قودنص
 یراک چیه! دنتسه قودنص نیا ل‌امد طقف روط
 !دنکی‌مذ

هت‌ت‌عاسد ود دوری م‌ه‌کی سک‌ن‌آ دینک‌ضرف
 ش‌رافس‌لاثم‌اجن‌آ و دنیشنی‌م‌ن‌ابایخ‌رانک‌بورغ
 ای‌ن‌دروخ‌یارب‌[زیچ] کی‌لاثم، دیوگی‌م
 ی‌م‌[اجن‌آ‌ناشیا‌و] دنکی‌مایهم‌ش‌یارب‌[ی‌مرگرد
 نیا، دنکی‌می‌لاد و ددخی‌م و دیوگی‌م و دنیشند
 [ار‌قودنص]؛ تسال‌قودنص‌نیا‌ل‌ماد‌روطنیمه
 نیا‌ه‌ب‌فرطن‌آ‌زا، فرطن‌آ‌ه‌ب‌فرطن‌یا‌زا
 تدم‌رگید‌ت‌قو‌کی‌ه‌کنیا‌ات؛ دنکی‌م‌ل‌مد‌فرط
 هتسب‌ع‌قوم‌رگید‌ه‌دنورپ، دوشی‌م‌مامت‌ابیرقت
 ام‌ی‌أ‌ع‌نُتْرَسْحَيُّ (ی‌ادص‌ع‌قوم‌ن‌آ‌. تسال‌ش‌ندش
 ی‌أ‌ع‌نُتْرَسْحَيُّ) نیا. دی‌آ‌ی‌م¹ (لله‌أ‌بُئْجِي‌فُتْطَرَّفَ
 ، تسینت‌مایق‌زور‌یارب‌) (لله‌أ‌بُئْجِي‌فُتْطَرَّفَ‌ام

¹ ج، ی‌سانشد‌ماما. 53 هی‌آ (39) رمز‌ه‌روس.

153: ص، 5

(ه‌ک‌ت‌مایق‌زور‌رد‌تسال‌ن‌ار‌گمتسد‌راتفگ)»

هر‌ابرد‌ن‌م‌ه‌چن‌آ‌ر‌ب‌ن‌م‌یارب‌ت‌ماد‌ن‌و‌ت‌رسد‌یا
 «. ماه‌درک‌ی‌ه‌اتوک‌ادخ‌بنج

عقوم رد هک مه اجنآ بتسا اتارکس یارب
 لأمد لاحب ات نم! هآ» : [دیوگی م] تارکس
 نأ ، دوشی م زاب شمشچ هعفدکی ی تقو «! مدوب
 ، هدوب قودنص نیا لأمد لاحب ات دمهی م عقوم
 عقومن آ (بترسحی) . هدرکذ زاب ار قودنص رد
 دوشی م لصادن اسنا یارب

هب ار ناسنا ی اهدادعتسا هکی بتکم ره

تسا قح بتکم ، دناسرب تیلعف

هب میرادن یراک ام ، نافر ع بتکم رد سپ
 ار ثحب ام ؛ دناسری م ار ناسنا ی بتکم هچ هکنیا
 ی م هکی بتکم نأ . مینکی م ی قطنم و ی نلاقع ثحب
 قح بتکم نأ ، دناسرب هطقن نیا هب ار ناسنا دناوت
 دیهاوخی م هچره ار شمسامش لاماد . بتسا
 ، دیرانگب ءلاو بتکم ار شمساملاصا ؛ دیرانگب
 ار شمساملاصا ، دیرانگب کپیلا ار شمساملاصا
 ؛ دیرانگب ی تسینومک ار شمسام ، دیرانگب ی نیدی ب
 . میرادن یراک مسام هب ام ؛ دیرانگب دیهاوخی م هچره
 ، دلوت رد ماهبا هطقن زا ار امش دناوتب هکی بتکم
 ی هلا ی اهدادعتسا رد تیلعف و لیصفت هطقن هب
 ی ریسفت نیا هتبلأ . قح دوشی م بتکم نأ ، دناسرب
 ی لیخ هدنیآ ی اهثحب رد ، مدرک اجنیا رد هدنب هک
 نیمه اب تاهبش زا ی لیخ ؛ دروخی م درد هب
 [مسام] . دوشی م فرطرب دوخه بدوخ تیعضو
 اللهی لص ادخل و سر [رگا] ؛ دشاب دهاوخی م هچره
 تیاده هار نیا هب ار امش دهاوخی م ملسو هلاو هیلع
 فرط نأ رد صخشن لاف [رگا] ؛ بتسا قح ، دنک

۱ن اج ماگنه رمع نیا پت خسل ماد : تارکس

(ق قحم) . نداد

قد، دنک تیاده هار نیاهه ار امشد ده اوخی م ایند
نیارد تبحد. دنکی م تیاده دراد نوچ؛ تسا
دناسری م هکتسا نیارد تبحد؛ تسا

دیامرفی م ماسلا هیلع نینمؤمار یما هکی تقو:

بذ¹، «لِإِقَامِ نَمِي لِرُظْنَتِ لَا وَ لِقَامِ نَمِي لِرُظْنَفِ»

تسا نیمه

²راوید ربش قذتسا هتشنودرو *** شوگردنا دریگ هکتسا نآ درم

ی نلاف دنیوگی م ات. دوب نیمه مه هذب ضرع

فلاخم ارچ! « [دنیوگی م] ، هدزی فرد [نینچ]

فرد [رگا] ؛ هذب شوگ ایب ، اقا بذ «!؟ تسا

ی م ارچ. تسا فلاخ شیاجنیا وگب ، دوب فلاخ

؟ « [تسا صخشد نلاف فرد اب] فلاخم » : ییوگ

یراد وت ؛ ی نکی م مورحم ار تدوخ یراد وت

قد لباقم ردی دما اجنیا رد وت ؛ یریگی م ههبج

ی سری مذ [ی یاج هب هنوگنیا] ؛ ی تفرگ ههبج

نیا ، یرادی م هگن ماهبا رد روطنیمه ار [دوخ]

ی نکی م لمد تدوخ اب روطنیمه ار قودنص

! دیوگب تسرد واه میاشد ! وگب ایب بذ

هجیتن نیا هب ، یدرک زاب ار لقعد هار ی تقو]

دیشد سپ ! اه دیوگی م تسرد نیا « [بهکی سری م

ش فرد نآ دیشد سپ ! دشاب تسرد مه ش فرد نآ

تسرد مه ش فرد نآ دیشد سپ ! دشاب تسرد مه

م کمک دیای ماه «... سپ... سپ... سپ» نیا «! دشاب

زاب ی کیکی ار اهل فق نیا ؛ دنکی م زاب ار لد نیا

دنکی م دایز روطنیمه ار ماهنزور نیا ؛ دنکی م

نآ ! دش مامت ، یدز لفق کی ، ی تسب ی دما رگا ی لو

1. 361 ص ، م کلا ررغ .

2. 189 ص ، ی دعسد ن اتسلگ .

دوشی م هتسب م هار ن آ ،دوب هک م ه ی هار کی
هتفگ و ا نوچ :ی درک نیا ر کف طقف ی دما رگا
هحتاف ! دش مامت ؛ طلاغ دیوگب س کر ه هقیب ،تسرد
مامت تراک رگید هک ن ادب ن لآ زا ؛ ن اوخ بار تا
ی م هچر ه ؛ ن زب داد ی هاوخی م هچر ه لاماد .تسا
ی ارب ی هاوخی م هچر ه ؛ ن کب تبحد ی هاوخی
ی نکب ی هاوخی م ی راک ره ؛ ن زب فرد مدرم
زا رگید وت ! دش هدناوختا هحتاف ؛ دش مامت ! نکب
هدرم ؛ ی نکم تکرد ی راد هک ی تسه هدرم ن لآ
، ی تسه ی اهدرم ؛ ی شکم سفند طقف هک ی تسه ی ا
ی ربخ نیا ¹ ! خوید راک نیا . دنکی م راک دراد ت بلق
پمپ کی بخ . دنزی م دراد [بلق] نیا طقف .تسیند
ی م ن اتیار ب م ه ن آ ،ویسی سرد دینزب م ه ژاپمپ
و دنراد ی زغم گرم دنیوگی م هک ی یاهنا ! دنز
ی م پمپ کی روطنیمه ؟ دنکی م راکهچ بلق
ی م بلق ، دنکی م ژاپمپ طقف ؛ دنکی م ژاپمپ ، دنراذگ
.تسا نیمه م ه نیا . رگید دنکی م ن راک نیا ؛ ددرگ
.ه دش هتسب ؛ دنکی م ن راک رگید

دوخ و دشابند [م ه] ی تصرف رگید منکی م لایخ
، ن یار باند :مدش هتسخ [باطم ه مادا] ی ارب م ه ن م
و ن تفایت اء به زور ما هسلج رد [باطم لصاد]
ی بتکم زا ن درک ص حفت و ن درک وجوت سج
هطقند به ار ام ی دو جو ماهبا هطقند هک [میتخادری]
ی م هچر ه بتکم ن آ لاماد . دناسر بل یصفت و تیلعف
ی ساسا هئسم ، هئسم نیا ؛ دشاب ، دشاب دهاوخ
ل یصافت دراو ، رگید تا سلج رد الله عاشنا .تسا
ی تلاؤس رگا هنیمز نیا رد و میوشی م هئسم

¹(ق قحم) . هذ : (ی کرت) خوید

میتسه اقر تمدرد اللهاشنا ،تسه

دّمحمِلْ آ وِ دّمحمِلْ اِعِلْ صَدْمَهَلَا